

Huize Den Eng in Ommeren eindstation 'Wehrmachtshelferinnen'

OMMEREN - Veel mensen uit deze regio weten niet dat het laatste bombardement dat de R.A.F. op Nederlands grondgebied uitvoerde in Lienden plaatsvond en het stadje hard trof. De oorlog was vrijwel voorbij, Duitsers waren er toen vrijwel niet meer in de directe omgeving en tien dagen voor de bevrijding was Lienden voor grote verwoestingen gespaard gebleven.

Onder een stralende zon kwamen echter op 24 april 1945 tussen 16.00 uur en 19.00 uur onverwacht Britse jachtbommenwerpers aan- en afvlogen. In drie opeenvolgende vluchten scheerden ze ongestoord op geringe hoogte over Lienden en Ommeren. Aan het bombardement ging een knetterend mitrailleurvuur vooraf.

De eerste aanval was gericht op het marktplein in Lienden, waardoor in korte tijd negen huizen in lichterlaaie stonden. De volgende aanval trof in Ommeren de Hervormde pastorie, waarin een radiostation was gevestigd, en het middeleeuwse Huize Den Eng, waarvan de Engelsen wisten dat er zich Duitsers ophielden. In dit laatste pand kwamen zeven Duitse soldaten en drie Nederlandse meisjes in Duits uniform om het leven. Ze werden alle tien onder een vloerkleed in de totaal verwoeste villa aangetroffen. Een vierde meisje had de dans ontsprongen, doordat ze juist tevoren met een hoge Duitse officier het pand had verlaten.

In het landhuis was het Stafkwartier van de Duitsers gevestigd. Het pand en de schuur, die als munitieopslagplaats diende, werden totaal verwoest, maar na de oorlog opnieuw opgebouwd.

Bij de derde en laatste aanval van de Engelse jagers waren enkele verspreid staande boerderijen in Lienden en Kesteren het doelwit. Ook de fraaie Cuneratoren in Rheden moest het ontgelden.

Het kostte de Beuschemse onderzoeker Van de Velde veel moeite om familieleden van deze in die

tijd zo hatelijk genoemde 'Moffenmeiden' te vinden. „Ik wist door identificatierapporten waar ze geboren waren en na tientallen vergeefse pogingen heb ik ze tenslotte toch gevonden. Loslippig waren ze niet, want de schaamte binnen de families was na zeventig jaar nog erg groot. Opmerkelijk was dat de meesten niet eens wisten waar de meisjes begraven lagen. Ik probeer me altijd in de situatie van de slachtoffers te verplaatsen. Zelf heb ik ook kinderen van die leeftijd en weet hoe moeilijk het is om verliefdheden te sturen. Foute keuzes zijn van alle tijden.”

Wie waren die drie jonge Nederlandse meisjes en wat deden ze daar in Ommeren?

Verpleegster Hermina "Miep" Paul (*1925) kwam uit Apeldoorn en kreeg in 1943 verking met een Duitse officier. Haar ouders protesteerden heftig, maar dat had geen enkel effect. Miep verzorgde haar partner in zijn dienstperiode tot het fatale moment van het bombardement op Huize Den Eng. Ze bleek hier in Duitse Dienst te werken als zgn. "Wehrmachtshelferin" en deed waarschijnlijk kantoorwerkzaamheden, zoals steno, telefoon- en bodediensten. Haar ouders zijn na de oorlog diverse keren op de fiets vanuit Apeldoorn naar de begraafplaats in Ingen gekomen, waar ze met de andere negen slachtoffers tijdelijk begraven lag.

Dienstbode Trijntje Pel was in 1925 in Scheemda geboren, maar in de jaren dertig met haar ouders en nog elf kinderen naar Amersfoort verhuisd. Ze was in augustus 1944 bevallen van een zoon Hans, die nog steeds op zoek is naar zijn tot nu toe onbekende Duitse vader. Het jongetje verbleef tot zijn zesde jaar bij haar ouders en kwam daarna in kindertehuizen terecht. Trijntje kwam begin september 1944 naar Ommeren en verleende daar eveneens hand- en spandiensten voor de Duitsers.

Maria Schreutelkamp (*1925)

Boven Huize Den Eng in Ommeren, onder het graf van Maria.

werkte op de tabaksafdeling van Van Nelle in Rotterdam. In de Hongerwinter van 1944 ging zij op pad om eten te zoeken voor het noodlijdende Rotterdamse gezin waaruit zij kwam, maar belandde in Duitse kringen. Ze trad in dienst als zgn. "Wehrmachtshelferin" en vond uiteindelijk in Huize Den Eng een roemloos einde. Het gezin vernam pas na de oorlog wat er met Maria was gebeurd. Helaas beschikt haar familie niet meer over een foto van haar.

In mei 1950 zijn de drie meisjes

samen met 91 in de omgeving sneuvelde Duitse soldaten herbegraven op de Duitse Erebegraafplaats in Ysselsteyn. Helaas kwamen daar de namen op twee hun grafstenen verkeerd gesplitst: Martha in plaats van Miep Schreutelkamp en Hermina in plaats van Hermine Peul geworden.

Mocht u nog over aanvullende informatie beschikken, dan kunt u contact opnemen met Richard de Velde via 0345-502583, of via de oorlogsslachtoffersgemeente van Lienden.nl.